

**SLOVENSKÁ INŠPEKCIA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA**  
**Inšpektorát životného prostredia Bratislava**  
Jeséniova 17, 831 01 Bratislava

Číslo: 5507/36/2020-27535/2020

Bratislava 28.08.2020



## **R O Z H O D N U T I E**

Slovenská inšpekcia životného prostredia – Inšpektorát životného prostredia Bratislava, (ďalej len „Inšpekcia“) ako príslušný orgán štátnej správy vo veciach v oblasti prevencie a manažmentu introdukcie a šírenia invázných nepôvodných druhov podľa § 7 ods. 1 písm. b) a § 9 písm. c) a písm. d) zákona č. 150/2019 Z. z. o prevencii a manažmente introdukcie a šírenia invázných nepôvodných druhov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 150/2019 Z. z.“), na základe vykonaného štátneho dozoru a záverov Protokolu o vykonaní štátneho dozoru č. 36/001/20/ID-P, č. konania: 4181/36/2020-4586/2020 zo dňa 13.02.2020, v súlade s ustanoveniami § 18 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“)

### **n a r i a d' u j e**

účastníkovi konania:

**Obec Malá Mača, Hlavná 127/46, 925 21 Malá Mača, IČO: 37842358**

vykonať opatrenia na nápravu podľa § 9 písm. d) v nadväznosti na § 16 ods. 15 zákona č. 150/2019 Z. z. v tomto rozsahu:

Obec Malá Mača

1. Prijme trvalo účinné opatrenia na zamedzenie úniku alebo šírenia invázných nepôvodných druhov rastlín na pozemkoch vo vlastníctve, v správe, alebo v užívaní obce.

Termín: do 31.12.2020

2. Upozorní vlastníkov, správcov a užívateľov pozemkov na území obce na miesta výskytu invázných nepôvodných druhov rastlín a na ich povinnosti, zverejnením informácie o miestach ich výskytu a zverejnením tohto rozhodnutia.

Termín: bezodkladne

3. Zverejní informáciu o miestach výskytu invázných nepôvodných druhov rastlín na území obce a informačný leták Štátnej ochrany prírody Slovenskej republiky na svojom webovom sídle a aj iným spôsobom v mieste obvyklým.

Termín: bezodkladne

4. Raz mesačne skontroluje výskyt invázných nepôvodných druhov rastlín verejne dostupný prostredníctvom webového sídla Štátnej ochrany prírody Slovenskej republiky a Enviroportálu.

Termín: trvale

5. V období od 1. apríla do 30. septembra raz mesačne vykoná vlastné zistenia výskytu invázných nepôvodných druhov rastlín na území obce. Na základe týchto zistení upozorní vlastníkov, správcov a užívateľov pozemkov na miesta výskytu invázných nepôvodných druhov rastlín a na ich povinnosti.

Termín: bezodkladne po uskutočnení zistenia

## O d ô v o d n e n i e

Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky (ďalej len „ŠOP SR“) na svojom webovom sídle [www.sopsr.sk](http://www.sopsr.sk) dňa 01.10.2019 zverejnila informácie o miestach výskytu invázných nepôvodných druhov prostredníctvom interaktívnej Mapy prioritných lokalít kde sa majú odstraňovať invázne druhy rastlín <http://maps.sopsr.sk/mapy/invazky/map.html> (Príloha č. 1) a informačné letáky, ktoré obsahujú informácie o konkrétnom inváznom druhu, jeho popis a zobrazenie a tiež informáciu o spôsobe jeho odstraňovania [http://www.sopsr.sk/invazne-web/?page\\_id=15](http://www.sopsr.sk/invazne-web/?page_id=15) .

Podľa tejto mapy bol na území obce Malá Mača zaznamenaný výskyt inváznej rastliny kustovnica cudzia (*Lycium barbarum*)

Dňa 13.02.2020 vykonala Slovenská inšpekcia životného prostredia, odbor inšpekcie biologickej bezpečnosti Inšpektorátu životného prostredia Bratislava štátny dozor v obci Malá Mača podľa zákona č. 150/2019 Z. z..

Štátnym dozorom bolo zistené, že obec Malá Mača výskyt invázných druhov na území obce neriešila; výsledkom štátneho dozoru je Protokol o vykonaní štátneho dozoru č. 36/001/20/ID-P, č. konania: 4181/36/2020-4586/2020. Obec Malá Mača sa k zisteniam štátneho dozoru inšpekcii vyjadrila na mieste dňa 13.02.2020, v Oboznámení s protokolom o vykonaní štátneho dozoru č. konania 4181/36/2020-4589/2020. Zo strany obce Malá Mača neboli podané námietky, ktoré by preukázali nesprávnosť zistení štátneho dozoru a Inšpekcia dňa 18.02.2020 skončila štátny dozor oznámením č. 4181/36/2020-5339/2020.

Dňa 13.05.2020 bolo obci Malá Mača doručené oznámenie o začatí správneho konania o opatrení na nápravu, pretože

I.

Invázne druhy rastlín majú vlastnosti, ktoré vyžadujú celospoločenský systematický a koordinovaný postup ich odstraňovania a prevencie ich šírenia:

- majú rýchly vegetatívny rast juvenilných a reprodukčne dospelých jedincov,
- majú dlhé obdobie kvitnutia a tvorby plodov,
- formujú dominantné porasty v štádiu semenáčikov,
- majú schopnosť prežívať nepriaznivé obdobia (sucho, záplavy),
- sú odolné voči stresom,
- majú dobré reprodukčné vlastnosti (vegetatívne rozmnožovanie pomocou podzemkov, hl'úz; generatívne – tvorba veľkého množstva semien, vysoká klíčivosť semien, klíčiace semená nemajú zvláštne nároky na prostredie),
- majú účinné mechanizmy rozširovania a
- sú schopné rásť na rôznych typoch stanovišť.

Súčasne, invázne druhy majú veľmi málo prirodzených nepriateľov (predátorov, parazitov, chorôb). Preto na ich odstránenie je potrebný cieleň ľudský zásah. Rovnako je aj potrebné voliť také postupy v starostlivosti o životné prostredie, ktoré nepodporujú šírenie invázných druhov. Rýchly nástup nepôvodných druhov a postupné získanie ich dominantného postavenia v rastlinnom spoločenstve je významnou mierou umožnený narušovaním povrchu pôdy (disturbancia). Disturbancia môže byť aj prirodzeného charakteru (erózia, záplavy, oheň a pod.), v súčasnosti však výrazne prevládajú antropogénne disturbancie ku ktorým napríklad patria úpravy tokov narušujúce pôvodné brehové porasty, používanie ťažkej mechanizácie pri výstavbe ciest, vytváraní cestných rigolov, priekop a pod..

Vzhľadom na to, že invázne druhy rastlín majú vďaka svojim vlastnostiam vysokú konkurenčnú schopnosť voči ostatným druhom rastlín a úspešne potláčajú ich rast a sú to nepôvodné druhy, teda druhy s prirodzeným alergickým potenciálom pre tunajších obyvateľov, je v záujme všetkých obyvateľov obce vykonať opatrenia proti šíreniu každého invázneho druhu, ktorého výskyt sa zistí na území obce, ale aj v jej blízkosti, pretože invázne druhy rastlín nepoznajú hranice územného členenia.

Pre odôvodnenie nákladov obce na „boj“ s inváznymi druhmi uvádzame, že okrem zdravotných rizík a environmentálnych dosahov na prírodu, prináša šírenie invázných druhov rastlín aj ekonomické a hospodárske straty a následne zvýšené náklady na odstránenie dôsledkov ich šírenia. Príklady (aj) ekonomických dôsledkov:

- Poškodzovanie dlažieb, asfaltových povrchov ciest, ich obrubníkov a pod. prerastaním inváznymi rastlinami.
- Hustota porastov invázných rastlín bráni vykonávať rôzne činnosti človeka (znemožňujú optimálny prístup verejnosti, napr. k brehom riek, do lesných porastov, na poľnohospodárske pozemky, na miesta oddychu, rekreácie a pod.).
- Na okrajoch ciest a železničných tratí znižujú prehľadnosť a nepriaznivo ovplyvňujú bezpečnosť premávky.

## II.

Počas správneho konania bola mapka o výskyte inváznych druhov rastlín <http://maps.sopsr.sk/mapy/invazne.php> aktualizovaná.

Podľa aktuálnych údajov o výskyte inváznych rastlín na zverejnenej interaktívnej mapke <http://maps.sopsr.sk/mapy/invazne.php> je aj naďalej na území obce Malá Mača zaznamenaný výskyt inváznej rastliny *Lycium barbarum*. (Príloha č. 2).

### **Kustovnica cudzia (*Lycium barbarum*)**

#### Opis rastliny

Drevina (ker) nižšieho vzrastu, ktorý vytvára husté porasty a popri opore rastie aj do vyšších výšok. Jeho dlhé prútovité konáre prevísajú tak, že sa väčšinou dotýkajú pôdy. Takýmto spôsobom môžu zakoreňovať a rozširovať pôvodný porast. Dorastajú až do dĺžky 2,5 metra. Sú hnedosivej farby, riedko porastené trnmi. Listy sú striedavé, krátko stopkaté, kopijovité alebo úzko elipsovité, celo okrajové. Prevažne v júli až auguste sa tvoria drobné, ružové až fialové, lievikovité kvety, ktoré na konároch vyrastajú v menších zväzkoch. Plodom je elipsovité bobuľa oranžovo červenej farby.

#### Spôsob rozmnožovania a rozširovania:

Vytvára prevísajúce konáre, ktorými ľahko zakoreňuje a tvorí husté navzájom prepletené krovité porasty. Rozširuje sa aj generatívne semenami, ktoré roznášajú vtáky, požierajúce plody druhu. K nežiadúcemu rozširovaniu dochádza aj tým, že semená alebo sadenice tohto druhu sú často ponúkané nesprávne ako rastliny goji. /Goji je kustovnica čínska (*Lycium chinensis*)/.

## III.

Pred realizáciou opatrení spojených s potláčaním výskytu, alebo odstraňovaním (eradikáciou) invázneho druhu je vždy nevyhnutné dopredu zistiť nasledujúce skutočnosti:

- vlastnícke vzťahy konkrétnej lokality, prípadne správcu lokality,
- či sa v lokalite nachádzajú chránené časti, ktoré sú uvedené v Štátnom zozname osobitne chránených častí prírody a krajiny ako prírodná pamiatka Mačiansky presyp, alebo patria medzi územia európskej sústavy chránených území Natura 2000, alebo medzi chránené vtáčie územia ako Úľanská mokraď,
- prírodné charakteristiky konkrétnej lokality - členitosť terénu, prístupové cesty, typ pozemku – najmä jeho situovanie na lesnom alebo poľnohospodárskom pozemku, v prípade chránených území – stupeň ochrany, spôsob využívania pozemku v minulosti i v súčasnosti,
- rozšírenie druhu na lokalite tzn. plošný rozsah územia, na ktorom sa odstraňovanie bude uskutočňovať,
- početnosť, t.j. či je výskyt druhu/ov jednotlivý, skupinový, masový, plošná monokultúra a pod.. Pri ojedinelom výskyte je potrebné zistiť ohnisko odkiaľ sa druh (druhy) do územia šíria,
- biologické vlastnosti druhov uvažovaných na likvidáciu a ich ekologické nároky,
- spôsob rozmnožovania,
- riziká prichádzajúce do úvahy pri ničení - zdravotná bezpečnosť, blízkosť vodných biotopov, prítomnosť ďalších osobitne chránených alebo ohrozených druhov rastlín a živočíchov a biotopov,
- spôsob realizácie a odbornosť dodávateľ a vykonávaných opatrení,
- časovú a hierarchickú postupnosť plánovaných opatrení.

#### IV.

**Odstránenie** invázných nepôvodných druhov rastlín sa musí uskutočniť v súlade s vyhláškou Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 450/2019 Z. z., ktorou sa ustanovujú podmienky a spôsoby odstraňovania invázných nepôvodných druhov.

Vo všeobecnosti je pri odstraňovaní invázných rastlín potrebné brať do úvahy aký majú spôsob rozmnožovania a do akej biologickej skupiny patria, početnosť na lokalite, charakter a situovanie stanovišťa, ohrozenosť a veľkosť lokality, fázu rastu rastliny a ďalšie biologické vlastnosti druhu. Je potrebné ich odstraňovať hneď v počiatočnom štádiu ich výskytu na lokalite, keď je ich odstraňovanie najefektívnejšie. Pri druhoch rozmnožujúcich sa aj generatívnym spôsobom je potrebné zrealizovať zásah pred alebo v čase kvitnutia druhu, zásadne pred začiatkom tvorby semien.

Spôsoby odstraňovania *Lycium barbarum* sú vykopávanie, vytrhávanie, výrub a chemický spôsob odstraňovania. Odporúča sa kombinovaný spôsob.

#### **Konkrétne metódy odstraňovania invázných druhov zistených na území obce:**

Na malých plochách s ojedinelým výskytom inváznej rastliny (napr. v okrasných záhradách) sa odporúča uskutočniť **vykopávanie a vytrhávanie**.

Vykopávanie je vhodné realizovať v čase, keď je pôda primerane vlhká a rastliny sa ľahko vyberajú. Pri vegetatívne sa rozmnožujúcich druhoch je potrebné výkop realizovať tak, že v pôde nezostanú zvyšky koreňov, z ktorých je rastlina schopná regenerovať. Pri vegetatívne sa rozmnožujúcich druhoch je vhodné tento spôsob realizovať rýľovými vidlami, pretože použitím rýľa, lopaty alebo motyky sa zvyšuje riziko odrezania častí koreňov vedúce k obnoveniu rastu. Pri semenáčikoch vegetatívne sa rozmnožujúcich druhov je potrebné tento spôsob realizovať čo najskôr po zistení výskytu na predchádzanie rozrastaniu koreňového systému a uľahčenie vykopávania. Pri starších jedincoch vegetatívne sa rozmnožujúcich druhov je potrebné tento spôsob realizovať v období od začiatku kvitnutia až do plného kvitnutia, kedy by regenerácia z náhodne ponechaných častí koreňov mala byť najslabšia. Pri generatívne sa rozmnožujúcich druhoch je potrebné tento spôsob realizovať pred alebo v čase kvitnutia, zásadne pred začiatkom tvorby semien. Pri druhoch v okolí vodných tokov alebo druhoch rastúcich priamo v nich je potrebné vyberať jednotlivé rastliny zo substrátu tak, že nedôjde k odlomeniu ich častí, ktoré sú schopné regenerovať a zakoreniť.

Vytrhávanie je vhodné na odstraňovanie semenáčikov rastlín a mladých rastlín, najvhodnejšie v čase, keď je pôda primerane vlhká, keď sa rastliny ľahko vyberajú. Pri vegetatívne sa rozmnožujúcich druhoch je potrebné vytrhávanie vykonať tak, že v pôde nezostanú zvyšky koreňov, z ktorých je rastlina schopná regenerovať.

**Výrub** - výrub drevín je potrebné vykonávať spravidla mimo vegetačného obdobia od 1. októbra do 31. marca, s prihliadnutím na hniezdne obdobie vtákov. Výrub *Lycium barbarum* sa odporúča kombinovať s chemickým spôsobom odstraňovania. Na potlačenie následného zmladenia zo spiacich púčikov sa aplikuje na čerstvú reznú ranu náter koncentrovaného herbicídu alebo riedeného maximálne v pomere 1:1. Herbicíd sa musí hneď natrieť na reznú plochu. Z hľadiska predchádzania tvorbe koreňových a pňových výmladkov je vhodnejšie použiť chemickú likvidáciu - vpich koncentrovaného prípravku do ich stoniek.

V prípade vzrastlého stromu sa herbicídny prostriedok aplikuje priamo do kmeňa stojaceho stromu tak, že sa šikmo dole do kmeňa vyvrtá dierka, do ktorej sa vstrekuje herbicíd alebo sa urobí šikmý zásek sekerkou a herbicíd sa strekne do záseku (injekčná metóda).

Injekčná metóda: koncentrovaný herbicíd sa aplikuje priamo do navrtaných otvorov alebo zásekov do stonky alebo kmeňa stojaceho stromu, bez jeho likvidácie. Herbicíd sa dávkuje v množstve 2 ml koncentrovaného herbicídu na jeden navrtaný otvor alebo zásek. Počet navrtaných otvorov alebo zásekov je závislý od hrúbky kmeňa – 1 navrtaný otvor/zásek na každých 7,5 cm obvodu. Záseky a navrtané otvory je potrebné urobiť pravidelne po celom obvode kmeňa. (Šikmým smerom dole sa do kmeňa vyvrtá dierka, alebo sa urobí šikmý zásek sekerkou, do ktorého sa vstreknú 2 ml koncentrovaného herbicídu.) Termín aplikácie je v čase vegetácie, kým sú rastliny olistené, za suchého počasia, kedy sa herbicíd po aplikácii rýchlo vstrebáva do dreva. Likvidované jedince sa odstraňujú až po úplnom odumretí, zvyčajne po dvoch rokoch od aplikácie na predchádzanie koreňovej výmladnosti predčasným odstránením nadzemnej biomasy. Je však nevyhnutné drevinu kontrolovať a primerane odľahčovať korunu orezom časti konárov alebo odrezaním kmeňa, pri dodržaní bezpečnostných predpisov. Pri možnom ohrození zdravia alebo života človeka, alebo reálnej hrozby vzniku škody na majetku vplyvom pádu suchých konárov alebo kmeňov ešte neodumretých jedincov je nevyhnutný bezodkladný výrub dreviny. Následne je nevyhnutné vykonať zásahy injekčnou metódou do koreňových výmladkov.

Ak nie je možné zabezpečiť dôsledné mechanické odstraňovanie, je potrebné kombinovať ho s chemickým spôsobom likvidácie, postupom podľa návodu výrobcu. **Okrem návodu výrobcu je potrebné vždy dodržiavať nasledujúce zásady:**

1. Vždy je potrebné rešpektovať bezpečnostné hľadiská, pretože pri nesprávnej aplikácii môžu niektoré z chemických prípravkov nepriaznivo vplyvať na okolitú vegetáciu a na niektoré ďalšie zložky životného prostredia a tiež môžu ohroziť aj zdravie osoby, ktorá aplikáciu vykonáva.
2. Postrek sa nesmie použiť na osobitne chránené druhy a biotopy.
3. Postrek sa nesmie vykonávať na silne zaprášené rastliny (nie po dlhom období sucha).
4. V deň postreku nesmie pršať, ani sa schýľovať k dažďu, a to ani podľa predpovede počasia, ktorú na svojom webovom sídle [www.shmu.sk](http://www.shmu.sk) zverejňuje Slovenský hydrometeorologický ústav, pretože po aplikácii herbicídu nesmie dôjsť k jeho zmytiu výrobcom predpísaný čas.
5. Je potrebné dbať, aby počas postrekovania fúkal mierny vietor, pretože pri absolútnom bezvetří môžu koncentrované výpary negatívne vplyvať aj na okolitú vegetáciu.
6. Po aplikácii na pasienkoch a lúkach musí byť dodržaná ochranná lehota 21 dní, kedy sa nesmie porast využívať.

Zásah je potrebné opakovať minimálne nasledujúci rok (podľa zostarnutia porastu a mohutnosti koreňového systému). Pri práci s herbicídom je potrebné dodržiavať zásady pre prácu s jedmi a nepoužívať ho v blízkosti vodného zdroja. Pred postrekom je vhodné odstrániť staré odumreté byle z minulého roka (použitím krovinorezu). Najúčinnšie obdobie použitia herbicídu je začiatok vegetačného obdobia, keď sú dostatočne rozvinuté listy a rastliny nie sú veľmi vysoké; druhú aplikáciu urobiť v čase, keď rastliny dosahujú výšku približne 20 cm, ak je vyššia, praktická aplikácia je už náročná. V prípade, že poveternostné podmienky nedovoľujú postrek pred dorastením do výšky 1 – 1,5 m, možno rastliny pokosiť tesne nad zemou krovinorezom. Približne po 7 týždňoch možno potom aplikovať herbicíd. Väčšina vyrábaných chemických postrekov zasahuje celé rastliny vrátane koreňového

systemu (chemický prostriedok sa dostane cievnyimi zväzkami až do koreňa rastliny), nepôsobí však na pôdnu zásobu semien.

### **Upozornenie ku chemickému a kombinovanému spôsobu odstraňovania:**

Pri chemickom aj kombinovanom spôsobe odstraňovania sa musia dodržať ustanovenia zákona č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov a vyhlášky Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky č. 488/2011 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o zásadách a opatreniach na ochranu zdravia ľudí, zdrojov pitnej vody, včiel, zveri, vodných a iných necieľových organizmov, životného prostredia a osobitných oblastí pri používaní prípravkov na ochranu rastlín a ustanovenia zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v účinnom znení.

V.

### **Spôsoby nakladania s biomasou z invázných nepôvodných druhov rastlín**

#### 1. Kompostovanie

Kompostujú sa sterilné rastliny alebo ich časti, ktoré ešte nevytvárajú semená ani plody.

#### 2. Spálenie

Ak rastliny už tvoria semená alebo plody, je potrebné ich najprv vysušiť takým spôsobom, že nemôže dôjsť k rozšíreniu ich semien alebo plodov do okolia a následne vysušené rastliny spáliť v súlade so zákonom č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov.

#### 3. Štiepkovanie

Štiepku je možné využiť na mulč (ak nie sú zoštiepkované jedince drevín so semenami).

#### 4. Skrmovanie

Pokosenú biomasu z invázných nepôvodných druhov rastlín je možné využiť aj na skrmenie hospodárskymi druhmi zvierat.

#### 5. Surovina na výrobu biopaliva

podľa zákona č. 309/2009 Z. z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby a o zmene a doplnení niektorých zákonov v aktuálnom znení.

VI.

Podľa § 14 ods. 1 zákona č. 150/2019 Z. z. obec pri výkone samosprávy upozorňuje vlastníkov, správcov a užívateľov pozemkov na miesta výskytu invázných nepôvodných druhov a na ich povinnosti podľa § 3 ods. 2 zákona č. 150/2019 Z. z.. Podľa tohto ustanovenia ŠOP SR predkladá obci elektronicky informáciu o miestach výskytu invázných nepôvodných druhov a informačný leták, ktorý obsahuje informáciu o inváznom druhu, vrátane jeho popisu a zobrazenia, a informáciu o spôsobe jeho odstraňovania. Obec môže upozorňovať vlastníkov, správcov a užívateľov na miesta výskytu invázných nepôvodných druhov a na ich povinnosti aj na základe vlastného zistenia.

Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 150/2019 Z. z. každý, kto vykonáva činnosť, v súvislosti s ktorou môže dôjsť k úniku invázných nepôvodných druhov uvedených v národnom zozname alebo v zozname Európskej únie do životného prostredia alebo šíreniu týchto invázných nepôvodných druhov v životnom prostredí, je povinný prijať opatrenia na zamedzenie takého úniku alebo šírenia.

Štátna ochrana prírody zverejňuje predpísaným spôsobom v súlade so zákonom č. 305/2013 Z. z. o e-Governmente a zákonom č. 3/2010 Z. z. o národnej infraštruktúre pre priestorové informácie na svojom webovom sídle [www.sopsr.sk](http://www.sopsr.sk) a tým aj predkladá každej obci elektronicky informáciu o miestach výskytu invázných nepôvodných druhov <http://maps.sopsr.sk/mapy/invazne.php> a informačný leták, ktorý obsahuje informáciu o inváznom druhu, vrátane jeho popisu a zobrazenia, a informáciu o spôsobe jeho odstraňovania [http://www.sopsr.sk/invazne-web/?page\\_id=15](http://www.sopsr.sk/invazne-web/?page_id=15).

Jeden z možných postupov pre využitie zverejnených informácií:

1. Na webstránke Enviroportal je zverejnená mapa <http://envirozataze.enviroportal.sk/mapa> na ktorej na horizontálnej lište treba kliknúť na obec a napísať „Malá Mača“.
2. Na horizontálnej lište v záložke „Mapový obsah“ sú dve hlavné záložky „Environmentálne záťaž“ a „Doplnkové priestorové údaje“. Záložka „Doplnkové priestorové údaje“ obsahuje priečinok „Ochrana prírody“ a v tomto priečinku sú podpriečinky, medzi nimi aj napr. podpriečinok „Maloplošné chránené územia“. Prostredníctvom tejto mapy (Mapový podklad: © Úrad geodézie, kartografie a katastra SR 2000 - AG, SVM50) sa zobrazia príslušné chránené územia (Príloha č. 3).
3. Na webovom sídle ŠOP SR [www.sopsr.sk](http://www.sopsr.sk) je webstránka určená pre invázne druhy <http://www.sopsr.sk/invazne-web/>, na ktorej je aktuálne evidovaný výskyt invázných druhov rastlín Slovenskej republiky. Tieto informácie sú zverejnené na interaktívnej mape Slovenska, ktorá je priebežne aktualizovaná z databázy údajov vedenej na ŠOP SR – <http://maps.sopsr.sk/mapy/invazne.php> (Príloha č. 4) je možné vyhľadávať jednotlivé invázne druhy v rámci vybraného katastrálneho územia. Každý záznam obsahuje aj bližšie údaje o lokalite výskytu, výmere, dátume záznamu. Na tejto stránke sú zverejnené aj informačné letáky [http://www.sopsr.sk/invazne-web/?page\\_id=15](http://www.sopsr.sk/invazne-web/?page_id=15) v zmysle § 14 ods. 2 zákona č. 150/2019 Z. z. s informáciami o jednotlivých invázných druhoch rastlín, vyskytujúcich sa na území Slovenska, vrátane ich popisu, zobrazenia a informácie o spôsobe odstraňovania druhu.
4. Na interaktívnej mape <http://maps.sopsr.sk/mapy/invazne.php> (Príloha č. 4) je v komunikačnom okne potrebné vyplniť katastrálne územie a botanický taxón, ktorý je vo forme ponukového zoznamu. Výsledkom vyhľadania je aktuálne zistený počet lokalít (jeden príklad v prílohe č. 5) a v prípade, že je v komplexnom informačnom a monitorovacom systéme ŠOP SR (KIMS) vložený príslušný záznam, tak sú sprístupnené aj detailné botanické informácie z biomonitoringu (jeden príklad v prílohe č. 6).
5. Biomonitoring ŠOP SR: ŠOP SR zverejňuje aj údaje z biomonitoringu, <http://www.biomonitoring.sk>. Táto zverejnená informácia obsahuje aj mapové nástroje <http://webgis.biomonitoring.sk/>. Priestorové a botanické informácie o invázných nepôvodných druhoch sú však užívateľsky pohodlne prelinkované do čísla výskytového záznamu v komunikačnom okne interaktívnej mapy (stĺpec „OccurrenceRecordid“ vo výsledkoch vo vyhľadávacej tabuľke v Prílohe č. 5).

## VII.

Pre každého, teda aj pre obce platí zákaz priniesť na územie Slovenskej republiky invázne nepôvodné druhy uvedené v zozname invázných nepôvodných druhov vzbudzujúcich obavy Slovenskej republiky (ďalej len „národný zoznam“), držať ich, rozmnožovať, prepravovať

okrem ich prepravy v súvislosti s ich eradikáciou, uvádzať na trh, používať, vymieňať, nechať rozmnožovať, chovať, pestovať alebo ich uvoľniť do životného prostredia.

Na invázne nepôvodné druhy uvedené v zozname inváznych nepôvodných druhov vzbudzujúcich obavy Európskej únie podľa vykonávacích nariadení Komisie (EÚ) 2016/1141, 2017/1263 a 2019/1262 (ďalej len „zoznam Európskej únie“) sa vzťahujú zákazy podľa čl. 7 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 1143/2014.

Každý, kto vykonáva činnosť, v súvislosti s ktorou môže dôjsť k úniku inváznych nepôvodných druhov uvedených v národnom zozname alebo v zozname Európskej únie do životného prostredia, alebo ich šíreniu v životnom prostredí, je povinný prijať opatrenia na zamedzenie takého úniku alebo šírenia a obec takéto činnosti vykonáva.

Každý vlastník alebo správca pozemku, teda aj každá obec je povinná za podmienok a spôsobom, ktorý predpisuje vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 450/2019 Z. z. odstraňovať zo svojho pozemku invázne nepôvodné druhy uvedené v národnom zozname alebo v zozname Európskej únie okrem druhov podľa § 3 ods. 3 a 4 zákona č. 150/2019 Z. z., a starať sa o pozemok tak, aby sa zamedzilo ich šíreniu; ak je pozemok v užívaní inej osoby, ako je vlastník alebo správca pozemku, tieto povinnosti má užívateľ pozemku, pričom ich obec upozorňuje na výskyt inváznych nepôvodných druhov a na ich povinnosti z toho vyplývajúce (viď. § 14 ods. 1 zákona č. 150/2019 Z. z.).

Na základe zisteného nedostatku uvedeného v Protokole o vykonaní štátneho dozoru č. 36/001/20/ID-P, č. konania: 4181/36/2020-4586/2020 zo dňa 13.02.2020, Inšpekcia listom č. 5507/36/2020-14053/2020 zo dňa 12.05.2020 oznámila obci Malá Mača podľa § 18 zákona o správnom poriadku začatie správneho konania vo veci uloženia opatrení na nápravu podľa § 9 písm. d) v nadväznosti na § 16 ods. 15 zákona č. 150/2019 Z. z. a v súlade s § 33 ods. 1 a 2 správneho poriadku dala účastníkovi konania možnosť pred vydaním rozhodnutia oboznámiť sa s podkladmi pre vydanie rozhodnutia nahliadnutím do príslušného administratívneho spisu. Spôsob nahliadnutia do administratívneho spisu bol limitovaný podmienkami mimoriadnej situácie, preto bolo potrebné telefonicky ho dohodnúť. Nahliadnutie do administratívneho spisu bolo možné v lehote do 21 pracovných dní odo dňa doručenia oznámenia o začatí správneho konania. V tejto lehote mal účastník konania tiež možnosť písomne sa vyjadriť k podkladom rozhodnutia a k spôsobu ich zistenia, prípadne navrhnúť ich doplnenie, resp. mohol predložiť ďalšie dôkazové materiály, ktoré by mohli objasniť zistenie skutkovej podstaty veci. Dĺžka lehoty na oboznámenie sa s podkladmi pre vydanie rozhodnutia bola stanovená na základe mimoriadnej situácie v SR. Inšpekcia súčasne účastníka konania upozornila, že ak v stanovenej lehote nepredloží vyjadrenie k podkladom rozhodnutia a k spôsobu ich zistenia, ani ich nedoplní, bude pri rozhodovaní v predmetnej veci vychádzať zo známych podkladov, ktoré má inšpekcia k dispozícii. Účastník konania sa k podkladom rozhodnutia a k spôsobu ich zistenia v stanovenej lehote nevyjadril, nenavrhol ich doplnenie ani nepredložil ďalšie dôkazové materiály, ktoré by mohli objasniť zistenie skutkovej podstaty veci.

Pri určovaní opatrení na nápravu Inšpekcia spolupracuje s odborníkmi Botanického ústavu Centra biológie rastlín a biodiverzity SAV, Štátnej ochrany prírody SR aj so Slovenskou botanicou spoločnosťou pri SAV. Z dôvodu obmedzenia pohybu, ktoré bolo spôsobené mimoriadnou situáciou vyhlásenou v SR v súvislosti so šírením nového koronavírusu sa

údaje/odborné stanoviská na webovom sídle ŠOP SR zverejňovali primerane situácii postupne, preto nebolo možné rozhodnúť v lehote podľa § 49 zák. č. 71/1967 Zb. (správny poriadok) v aktuálnom znení.

Pretože Inšpekcia mala všetky podklady, ktoré poskytujú dostatočný podklad na spoľahlivé posúdenie, nenariadila ústne pojednávanie.

#### VIII.

Bremeno likvidácie invázných nepôvodných druhov rastlín je podľa zákona povinnosťou vlastníkov, správcov a užívateľov pozemkov. V súčasnosti však pozorujeme, že problematika invázných druhov zaujíma širokú verejnosť a preto odporúčame v spolupráci so školami, ktorých je obec zriaďovateľom, zabezpečiť v jarných mesiacoch edukáciu o invázných druhoch rastlín a živočíchov pre žiakov a študentov týchto škôl. V každom prípade, priaznivo môže zapôsobiť vzor štátu a samospráv pri likvidácii invázných druhov a pri prevencii ich šírenia.

Preto Inšpekcia na základe vykonaného konania rozhodla tak, ako sa uvádza vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

#### **Poučenie :**

Proti tomuto rozhodnutiu podľa § 53 a § 54 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov možno podať na Slovenskú inšpekciu životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Bratislava odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia rozhodnutia účastníkovi konania. Ak toto rozhodnutie po vyčerpaní prípustných riadnych opravných prostriedkov nadobudne právoplatnosť, jeho zákonnosť môže byť preskúmaná súdom.

Bc. Ing. Vladimír Poljak  
riaditeľ

Doručuje sa :

Obec Malá Mača, Ing. František Hontvári - starosta, Hlavná 127/46, 925 21 Malá Mača

Na vedomie

*(po nadobudnutí právoplatnosti)*

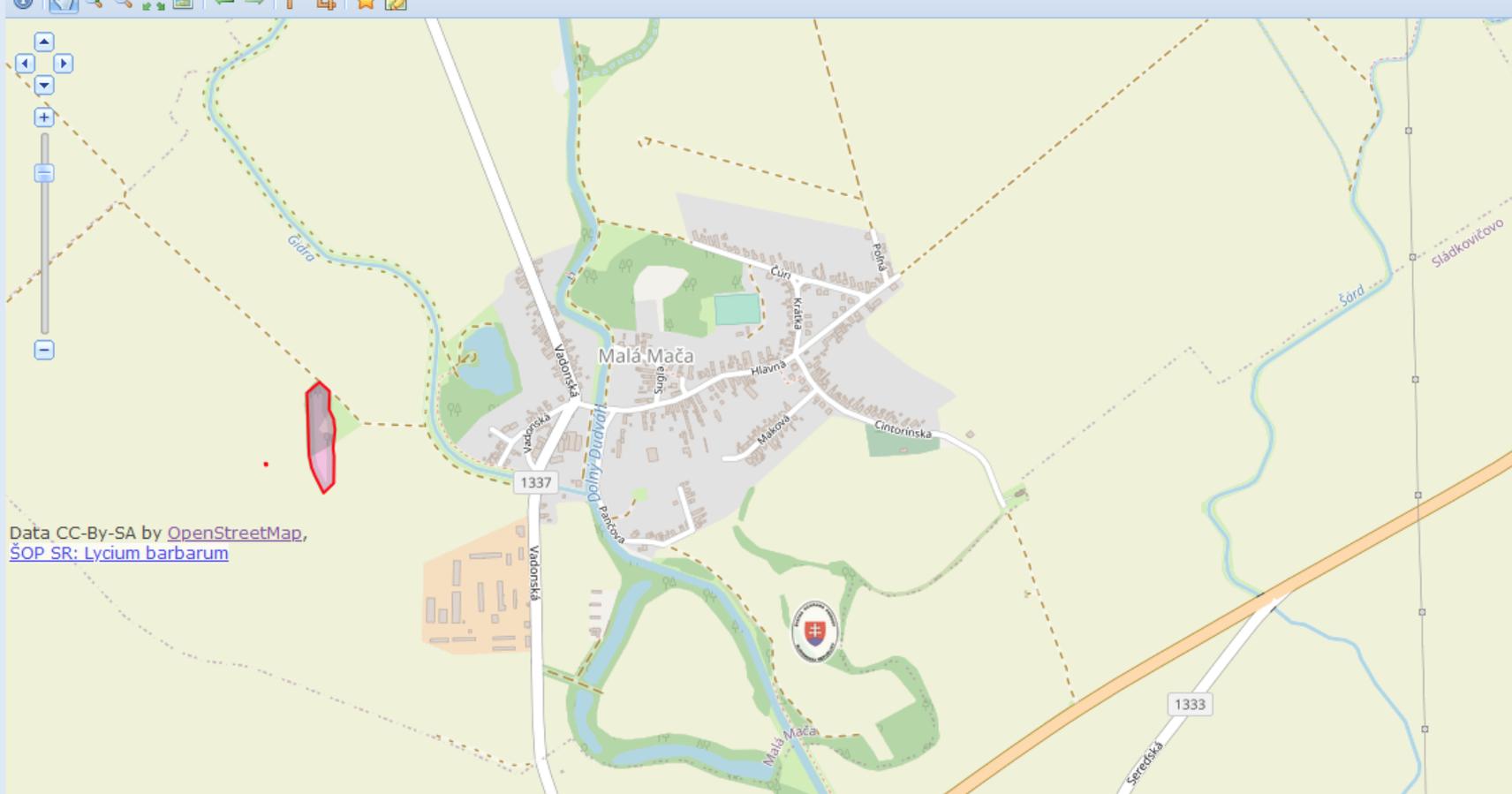
Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, Sekcia ochrany prírody a tvorby krajiny, Odbor štátnej správy ochrany prírody, Námestie Ľ. Štúra 1, 812 35 Bratislava

Ako začať

Mapa prioritných lokalít, kde sa majú odstraňovať **invázne druhy rastlín** v rámci aktivít Operačného programu Kvalita životného prostredia 2014 - 2020.

Mapový prehliadač **Štátnej ochrany prírody SR**  
 Open source mapový framework: [Heron Mapping Client \(MC\)](#) šírený pod licenciou [GNU GPL v3](#)

- Vrstvy**
- Základné mapy
    - Google Streets
    - Google Satellite
    - Google Terrain
    - Google Hybrid
    - OpenStreetMap
    - Bez podkladovej mapy
  - Vrstvy
    - PODKLADY
      - hranica SR
      - orografické celky
      - CHVU
      - SKUEV
      - chránené územia (veľkopošr)
      - chránené územia (malopošne)
      - RAMSAR
      - Pôsobnosť ŠOP
    - INVÁZNE RASTLINY
      - invázne rastliny - KM štvorce
      - /Ambrosia artemisiifolia/ - am
      - /Asclepias syriaca/ - glejovka
      - /Fallopia sp. (syn. Reynoutria
      - /Heracleum mantegazzianum
      - /Impatiens glandulifera/ - netý
      - /Solidago canadensis/ - zlato
      - /Solidago gigantea/ - zlatobyl
      - /Ailanthus altissima/ - pajasev
      - /Amorpha fruticosa/ - beztva
      - /Lycium barbarum/ - kustovní
      - /Negundo aceroides/ - javoro



- Aktivní Témata**
- /Lycium barbarum/ - kustovní
  - hranica SR
  - OpenStreetMap

- Legenda**
- /Lycium barbarum/ - kustovníca cudzia
  - Untitled 1
  - hranica SR
  -

**Hľadať** ✕

Hľadať: výskytové záznamy - invázne rastliny ▾

**Katastrálne územie:** Malá Mača

**Botanický taxón:** Lycium barbarum ▾

Hľadanie dokončené: 2 Výsledky

Zrušiť Hľadať

< Hľadať Výsledok >

Webová mapová aplikácia ES: | ŠOPR - Invázne druhy | maps.soprr.sk/mapy/invazne.php | envirozoznani.enviroportal.sk/mapa/#

Najobľúbenejšie | Ako začať | Invázne druhy rastlín S... | MO SRZ Šúrovo

enviroportal

Vyhľadávanie: Názov EZ | Kraj | Okres | Obec | Kataster a parcely | **Podrobné údaje registra EZ**

Výsledky | Mapový obsah | Legenda

V ponuke sa zobrazuje max. 25 prvých položiek  
Mala Mača (okc Galanta)

Environmentálne záťaž (EZ)  
 Všetky EZ  
 EZ v registri A  
 EZ v registri B  
 EZ v registri C  
 EZ v registroch A, C súčasne  
 EZ v registroch B, C súčasne  
 Odklikové priestorové údaje  
 Ochrana prírody  
 Chránené stromy  
 Územia európskeho významu  
 Chránené vtáče územia  
 Maloplošné chránené územia  
 Veľkoplošné chránené územia  
 Ramsarské lokality  
 Biosférické rezervácie  
 Prírodné dedičstvo (UNESCO)  
 Monitoring  
 Podzemná voda  
 Antropogénne sedimenty  
 Pôda  
 Vodné stavby, odkaliská  
 IS verejnej správy  
 Register podnikov - nebezpečné látky  
 Register prevádzkových úložísk  
 Register uzavretých a opustených úložísk  
 Iné environmentálne registre  
 Register skládok odpadov  
 Register lokalií - POPs látky  
 Vyhľadné ložiská CHÚ  
 Vyhľadné ložiská CP  
 Vyhľadné ložiská CHÚ  
 Administratívno-správne členenie  
 Hranyce obcí

[Chránené vtáče územia] Úľanská mokraď  
 (Starý údajov k: 12.07.2020)  
 Názov CHÚ: Úľanská mokraď  
 Detail: [NATURA 2000](#)  
 Prístup do okna "Výsledky"

Súradnice: S-JTSK (x: 1274289, y: 532217); WGS 84 (šírka: 48.238895, dĺžka: 17.454899)

Mapový podklad: © Úrad geodézie, katastru a územného plánovania SR, 2.035.061004; AD, SVRBS

Vyhľadávajúcí pojem napíšte sem

11:09 25. 8. 2020

Webová mapová aplikácia ES: | ŠOPR - Invázne druhy | maps.soprr.sk/mapy/invazne.php | envirozoznani.enviroportal.sk/mapa/#

Najobľúbenejšie | Ako začať | Invázne druhy rastlín S... | MO SRZ Šúrovo

enviroportal

Vyhľadávanie: Názov EZ | Kraj | Okres | Obec | Kataster a parcely | **Podrobné údaje registra EZ**

Výsledky | Mapový obsah | Legenda

V ponuke sa zobrazuje max. 25 prvých položiek  
Mala Mača (okc Galanta)

Environmentálne záťaž (EZ)  
 Všetky EZ  
 EZ v registri A  
 EZ v registri B  
 EZ v registri C  
 EZ v registroch A, C súčasne  
 EZ v registroch B, C súčasne  
 Odklikové priestorové údaje  
 Ochrana prírody  
 Chránené stromy  
 Územia európskeho významu  
 Chránené vtáče územia  
 Maloplošné chránené územia  
 Veľkoplošné chránené územia  
 Ramsarské lokality  
 Biosférické rezervácie  
 Prírodné dedičstvo (UNESCO)  
 Monitoring  
 Podzemná voda  
 Antropogénne sedimenty  
 Pôda  
 Vodné stavby, odkaliská  
 IS verejnej správy  
 Register podnikov - nebezpečné látky  
 Register prevádzkových úložísk  
 Register uzavretých a opustených úložísk  
 Iné environmentálne registre  
 Register skládok odpadov  
 Register lokalií - POPs látky  
 Vyhľadné ložiská CHÚ  
 Vyhľadné ložiská CP  
 Vyhľadné ložiská CHÚ  
 Administratívno-správne členenie  
 Hranyce obcí

[Maloplošné chránené územia] PP Mačiansky prýp  
 (Starý údajov k: 08.08.2020)  
 Názov MCHÚ: PP Mačiansky prýp  
 Kategória CHÚ: Prírodná pamiatka  
 Kategória manažmentu podľa IUCN: [Kategoria III](#)  
 Nariadenie Okresného národného výboru v Galante č. 11/VI/1982 zo dňa 9.3.1982 - účinnosť od 9.10.1983, 4. stupeň ochrany - Vyhľadná krajinárka úrada životného prostredia Trnava č. 1/2004 z 9.7.2004 - účinnosť od 9.3.2004  
 Detail: [Štátny zoznam osobitne chránených častí prírody SR](#)  
 Prístup do okna "Výsledky"

[Hranice obcí] Mala Mača  
 (Starý údajov k: 01.05.2020)

Súradnice: S-JTSK (x: 1276105, y: 534360); WGS 84 (šírka: 48.220830, dĺžka: 17.428463)

Mapový podklad: © Úrad geodézie, katastru a územného plánovania SR, 2.035.061004; AD, SVRBS

Vyhľadávajúcí pojem napíšte sem

11:09 25. 8. 2020

Ako začať

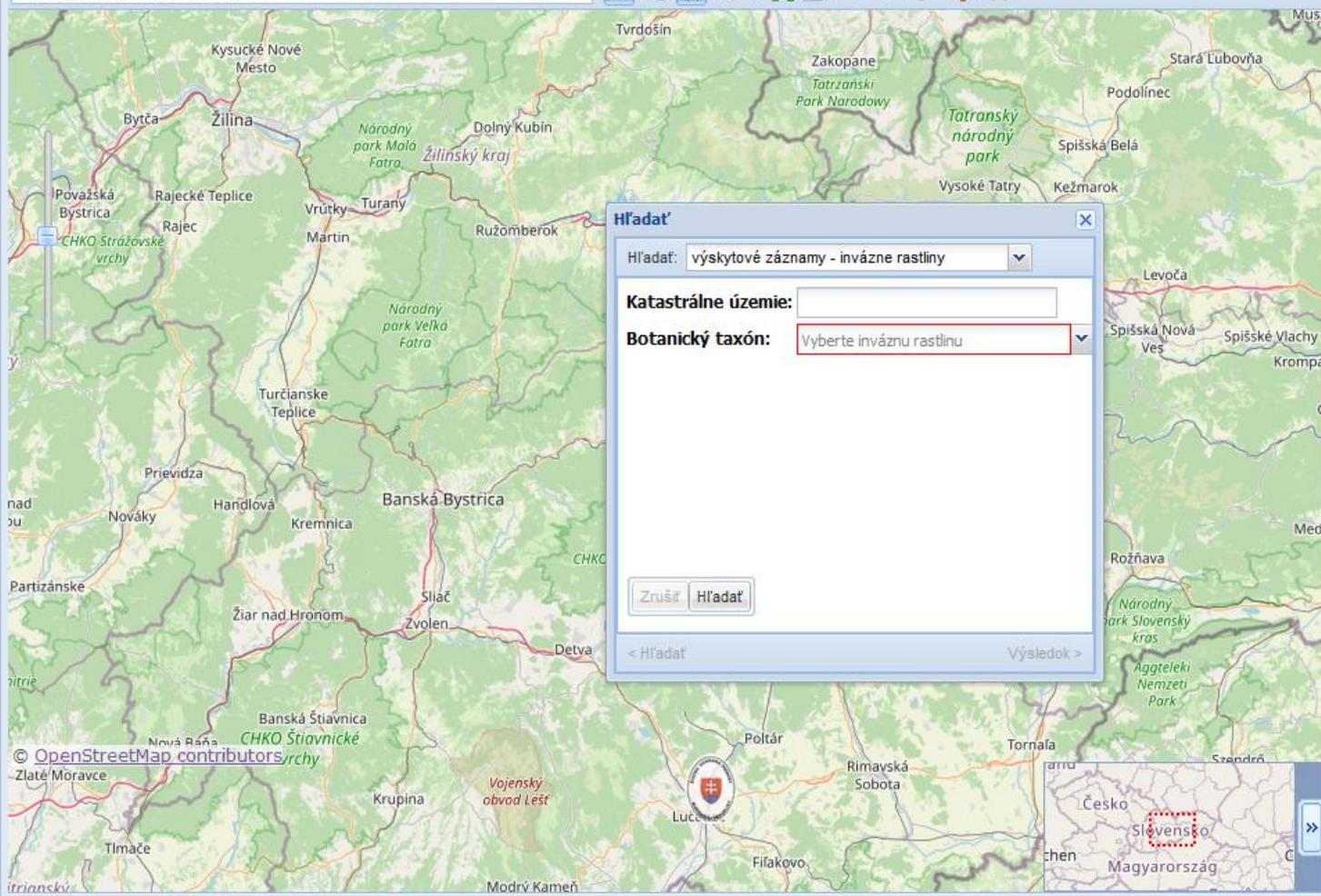
Mapový prehliadač Štátnej ochrany prírody SR pre vás prevádzkuje Tím Odboru správy dát a GIS

**MAPA NIE JE POUŽITEĽNÁ  
NA PRÁVNE ÚKONY**

Open source mapový framework: Heron Mapping Client (MC) šírený pod licenciou GNU GPL v3

Hľadaj miesto, mesto, dedinu v SK

- Základné mapy
  - OpenStreetMap
  - OpenTopoMap
  - Tieňovaný reliéf
  - Digitálny model reliéfu
  - Bez podkladovej mapy
- Základné vrstvy
  - Pôsobnosť ŠOP
- Ochrana prírody
- Administratívne hranice
  - Územie SR
  - Okresy SR
  - Katastre SR



Aktívne vrstvy

- OpenStreetMap

Legenda

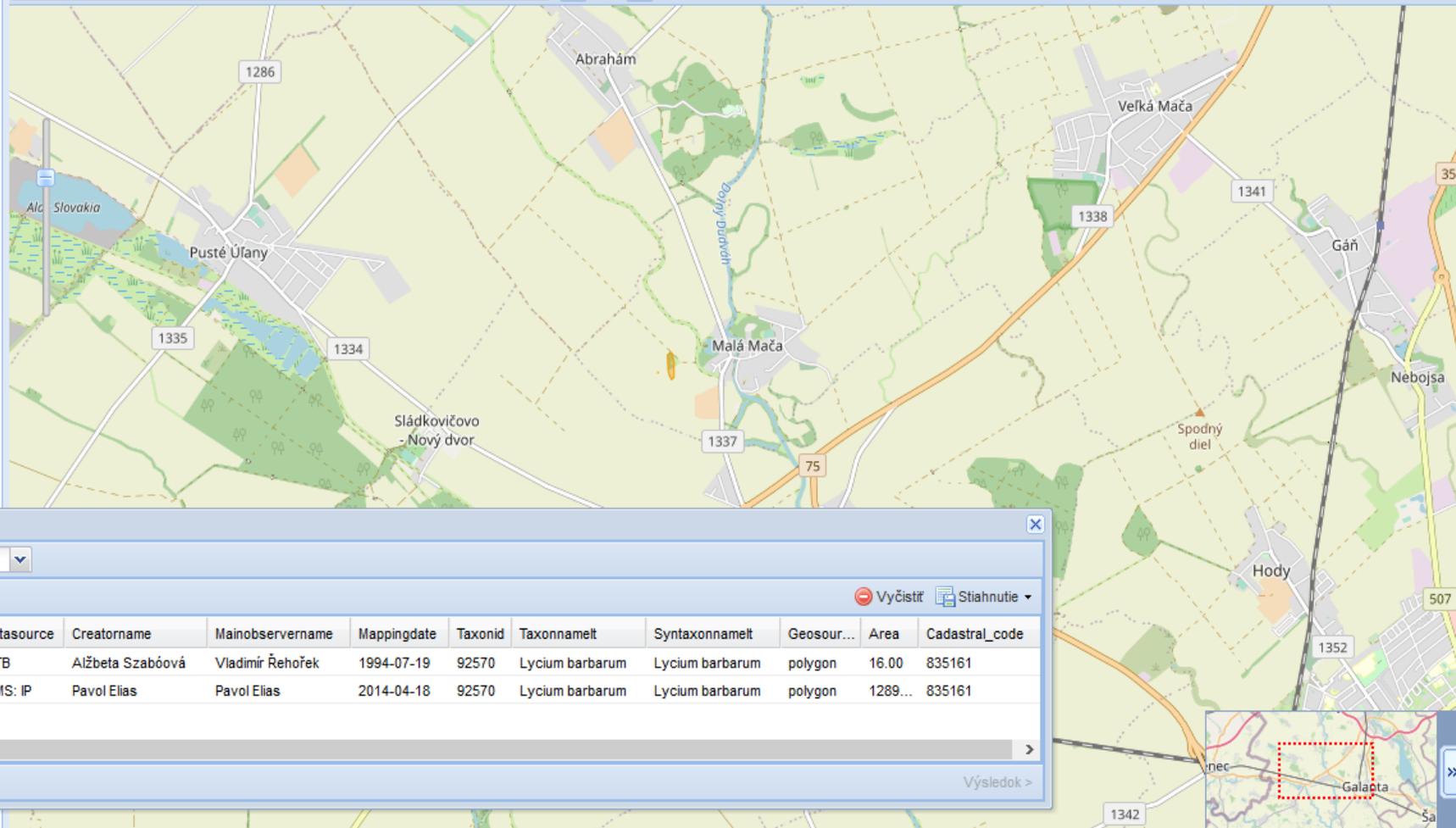


Ako začať

Mapový prehliadač Štátnej ochrany prírody SR pre vás prevádzkuje Tím Odboru správy dát a GIS  
 Open source mapový framework: Heron Mapping Client (MC) šírený pod licenciou GNU GPL v3

**MAPA NIE JE POUŽITELNÁ  
 NA PRÁVNE ÚKONY**

Hľadaj miesto, mesto, dedinu v SK



Aktívne vrstvy

OpenStreetMap

Vrstvy

- Základné mapy
  - OpenStreetMap
  - OpenTopoMap
  - Tieňovaný reliéf
  - Digitálny model reliéfu
  - Bez podkladovej mapy
- Základné vrstvy
  - Pôsobnosť ŠOP
  - Ochrana prírody**
  - Administratívne hranice
    - Územie SR
    - Okresy SR
    - Katastre SR

Hľadať

Hľadať: výskytové záznamy - invázne rastliny

2 Výsledky

Vyčistiť Stiahnutie

Occurencerecordtype	Occurencerecordid	Datasource	Creatorname	Mainobservername	Mappingdate	Taxonid	Taxonnameit	Syntaxonnameit	Geosour...	Area	Cadastral_code
botanika	<a href="#">1247717</a>	ISTB	Alžbeta Szabóová	Vladimír Řehořek	1994-07-19	92570	Lycium barbarum	Lycium barbarum	polygon	16.00	835161
botanika	<a href="#">2123145</a>	KIMS: IP	Pavol Elias	Pavol Elias	2014-04-18	92570	Lycium barbarum	Lycium barbarum	polygon	1289...	835161

< Hľadať

Výsledok >

Záložky



1 : 68247

Lokalizácia X: 17.733336 Y: 48.198282

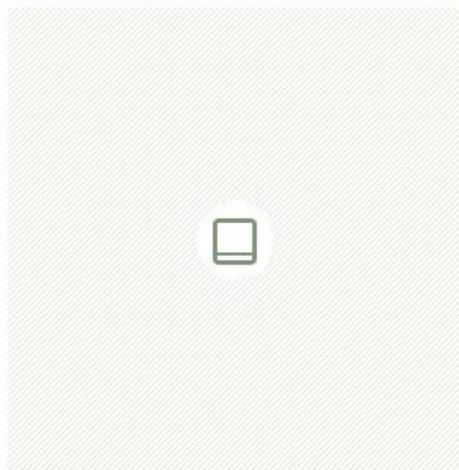


Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky

KOMPLEXNÝ INFORMAČNÝ A MONITOROVACÍ SYSTÉM

[Prihlásenie](#) > [Registrácia](#)[Na stiahnutie](#) [Multimédiá](#) [Slovník](#) [Publikácie](#) [Metodiky](#) [Kontakt](#)[Výsledky monitoringu](#) | [Pozorovania a výskytové dáta](#) | [Atlas](#) | [Chránené územia](#) | [Mapové nástroje](#) | [Žiadosti a výnimky](#)[Úvod](#) > [Pozorovania a výskytové dáta](#) > [Botanické záznamy](#)

## kustovnica cudzia

[Viac fotografií druhu](#)

### kustovnica cudzia

Lycium barbarum

### ÚZEMIA NA MAPE

[Pozorovania a výskytové dáta](#)

### BIOTOP

skalné sutiny (4300000)

### DÁTUM

19.7.1994 (leto)

### LOKALITA

PP Mačiansky presyp

### HLAVNÝ MAPOVATEĽ

Řehořek Vladimír

### OSTATNÍ MAPOVATELIA

Zdenka Svobodová

Libor Ulrych

### LITERATÚRA

### ETÁŽ

E1

### ŠKÁLA

### PLOCHA

m<sup>2</sup>

### ZASTÚPENIE

### POZNÁMKA